

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมไทยได้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคม การรับส่งข้อมูล และวิทยาการต่าง ๆ การแพร่ขยายทางวัฒนธรรมข้ามชาติ เป็นต้น มนุษย์ในสังคมจึงต้องมี การเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่ตลอดเวลาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งการพัฒนาที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าตามกระแสการเปลี่ยนแปลง คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แต่การที่จะพัฒนามนุษย์ทุกคนให้มีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพนั้น การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญา คุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อให้คนไทยทั้งปวงมุ่งสร้างความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็น กระบวนการของ การพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและ พึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา [องค์การมหาชน], 2549, หน้า 2)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2551-2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี 2561 จะต้องมี การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 2) การปฏิรูปการศึกษาและ การเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ การพัฒนา คุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่ม โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มี คุณภาพอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา, 2553, หน้า 1)

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย มีความสนุกกับการเรียนรู้ และมีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ ประกอบสภาพปัญหาของประเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-net NT TIMSS PISA ค่าในวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ปัญหาด้านวิกฤตทางสังคมเกี่ยวกับความแตกแยก ความรุนแรง และปัญหาทุจริต ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จึงได้นำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลและสภาพปัญหาของการใช้หลักสูตรฯ ที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 4) คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ 1) ด้านความสามารถและทักษะ 2) ด้านคุณลักษณะซึ่ง การมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน คือ หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาโดยผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และภาพเด็กไทยในอนาคตจะมีคุณภาพ คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ก้าวไกลสู่สากล และมีความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ การพัฒนาผู้เรียนนั้นต้องอาศัยการดำเนินการพัฒนากระบวนการต่างๆในเรื่อง หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลซึ่งการพัฒนาผู้เรียนนั้น ต้องสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย สิ่งสำคัญที่สุดต้องขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้สอดคล้อง ต่อเนื่องกันทั้งในระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, 2553, หน้า 1-2)

จากผลการสรุปการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมาได้ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสังกัด รวมเอกชน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 202 โรงเรียน การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (National Test : NT) โดยดำเนินการสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 200 โรงเรียน สรุปผลการประเมิน ได้ดังนี้ 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีการทดสอบ 8 กลุ่มสาระวิชา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาพบว่า มี คะแนนเฉลี่ยรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ 32.57-55.73 โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 50 จำนวน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (55.73) และ สุขศึกษาและพลศึกษา (52.52) เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับประเทศ พบว่ามีกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ที่มีคะแนนสูงกว่า 5 วิชา ได้แก่ สังคมศึกษาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า มีคะแนนรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ 24.96 – 54.99 โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (54.99) เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับประเทศพบว่าไม่มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดสูงกว่าประเทศ 3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับเขตพื้นที่พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล เท่ากับ 46.01 สำหรับร้อยละของจำนวนนักเรียนตามคุณภาพพบว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ทุกรายด้านเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระดับประเทศพบว่าความสามารถทั้ง 3 ด้านต่ำกว่าระดับประเทศ

ดังนั้น หน้าที่และภาระในความรับผิดชอบโดยตรงดังกล่าวจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่นับว่ามีความสำคัญและมีบทบาทที่เด่นชัดในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาจัดการศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น การบริหารจัดการศึกษาก็จะมีคุณภาพได้ นั้นมิใช่อยู่ที่ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่ต้องขึ้นกับการแสดงบทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารว่าได้มีการบริหารงานตามแนวคิด ทฤษฎีหรือกรอบมาตรฐาน ตลอดจนมีพฤติกรรมการบริหารที่ส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 1-4) กล่าวไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกับบุคลากรและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบายรัฐที่กำหนดไว้คือ สามารถผลิตและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพมากที่สุด ทั้งเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งเป็นกำลังในการพัฒนาชาติต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษายบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 เพื่อให้ได้ ข้อค้นพบสำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีความสนใจ สำหรับนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้บริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันมีบทบาทในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 188 คน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 87 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 89 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 12 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1, 2557, หน้า 1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 123 คน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 47 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 65 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 11 โรงเรียน ซึ่งใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 2.1.1 ขนาดโรงเรียน
- 2.1.2 ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.3 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

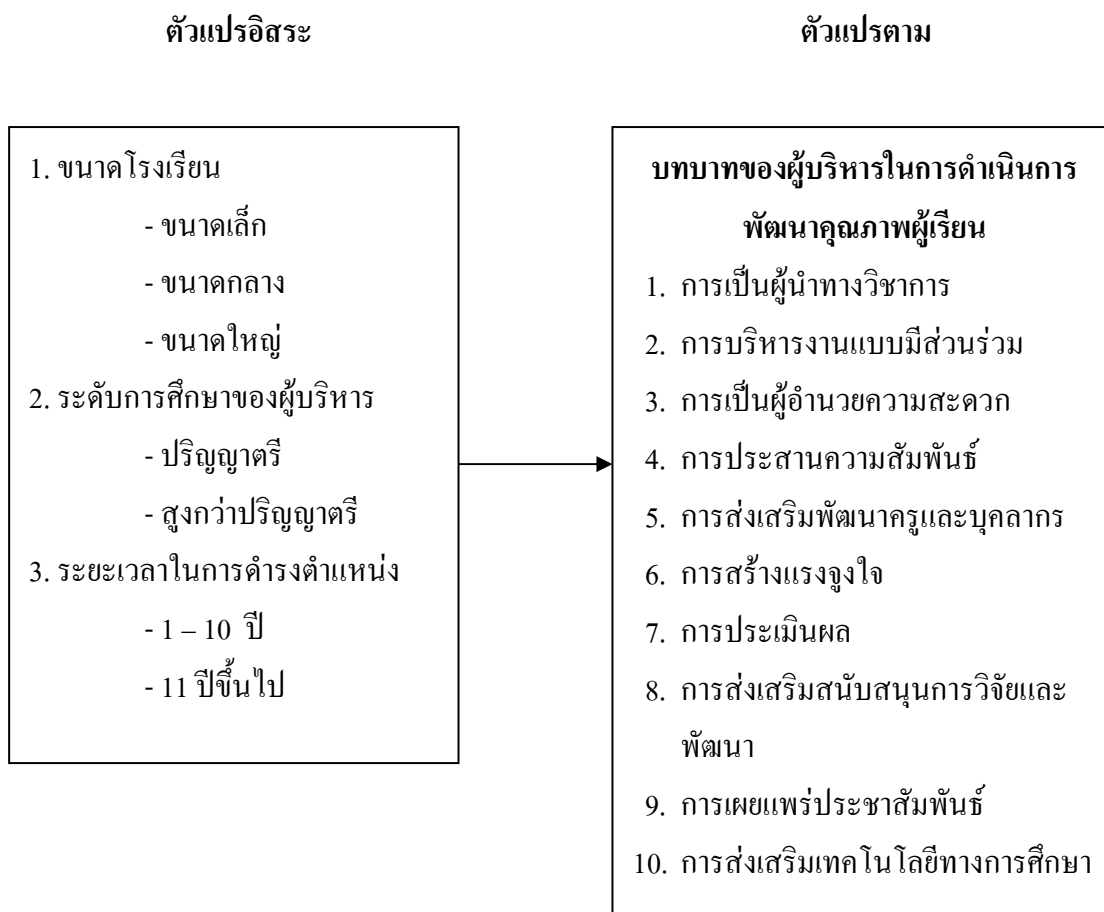
2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่บทบาทในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้าน

- 2.2.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2.2.2 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- 2.2.3 การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 2.2.4 การประสานความสัมพันธ์
- 2.2.5 การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร
- 2.2.6 การสร้างแรงจูงใจ
- 2.2.7 การประเมินผล
- 2.2.8 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และพัฒนา
- 2.2.9 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 2.2.10 การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมุ่งศึกษาบทบาทการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหาร เช่น สมอลล์ (Small) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารในสถานศึกษาทั่วไปไว้ 10 ประการ ซึ่งประกอบด้วย 1) ผู้ริเริ่ม 2) ผู้กระตุ้น 3) ผู้ดูแลสั่งการ 4) ผู้ปฏิบัติ 5) ผู้เชื่อมโยง 6) ผู้ประสานงาน 7) ผู้ชักจูงหรือยับยั้ง 9) ผู้รับฟัง 10) ผู้วางเฉย ส่วนของ เคนเซวิก (Kenzevick) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 17 ประการคือ 1) ผู้กำหนดทิศทาง 2) ผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ 3) นักวางแผน 4) ผู้ตัดสินใจ 5) ผู้จัดองค์กร 6) ผู้จัดการเปลี่ยนแปลง 7) ผู้ประสานงาน 8) ผู้สื่อสาร 9) ผู้แก้ความขัดแย้ง 10) ผู้แก้ปัญหา 11) ผู้จัดระบบงาน 12) ผู้บริหารการเรียนการสอน 13) ผู้บริหารบุคคล 14) ผู้บริหารทรัพยากร 15) ผู้ประเมินผล 16) เป็นประธานในที่ประชุม 17) ผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงบทบาทสถานศึกษาดั้งเดิม ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นตัวแปรตามประกอบด้วย 10 ด้านคือ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก 4) การประสานความสัมพันธ์ 5) การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร 6) การสร้างแรงจูงใจ 7) การประเมินผล 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และพัฒนา 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 10) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา และจากผลการวิจัย มงคล กุลเกลี้ยง (2548; บทคัดย่อ) สรุปได้ว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหาร ได้แก่ 1) ขนาดโรงเรียน 2) ระดับการศึกษาของผู้บริหาร 3) ระยะเวลา

ในการดำรงตำแหน่ง ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

บทบาทการพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยแบบสอบถามแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ประกอบด้วย บทบาททั้ง 10 ด้านดังนี้ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียนบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานให้แก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ 4) การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน 5) การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก 6) การให้ขวัญกำลังใจสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงานมีความยืดหยุ่นในการทำงานสร้างความเชื่อมั่นและเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่างๆ 7) การประเมินผลติดตามผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผลโดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับการประเมินภายนอก 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของข้าราชการครูและทีมงาน 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ 10) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปีการศึกษา 2557

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบไปด้วย อำเภอพระนครศรีอยุธยา มหาราช วังน้อย ท่าเรือ บ้านแพรก บางปะหัน นครหลวง อุทัย และภาชี

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งสถานศึกษาโดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง แบ่งเป็น 3 ขนาด โดยยึดเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้แก่

1. ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
2. ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน
3. ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 601 คน

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาจำนวนปีที่ผู้บริหารได้ทำการบริหารโรงเรียนและทำงานติดต่อกันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำแนกเป็น

1. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในการบริหารโรงเรียน 1-10 ปี
2. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในการบริหารโรงเรียน 11 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษาของผู้บริหาร หมายถึง วุฒิการศึกษาที่แสดงถึงคุณลักษณะความรู้ความสามารถของผู้บริหาร จำแนกเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำไปเป็นเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป